

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Formanden skriver	side 2
Adventstanker	side 4
Dansk slægtsgårdsarkivs afvikling og arkivaliernes fremtid	side 5
Lindebjerg på Tuse Næs	side 6
Et hestehoved foran	side 8
Af Karen Hansens erindringer	side 12
Nyt fra kredsene	side 14
Kommende kredsaktiviteter	side 16
Digte til julen af Per Elgaard	side 16

Tidsskrift for
Dansk Slægtsgårdsforening

December 2019 - januar 2020

Nr. 460 - 77. årgang

Lindebjerg på Tuse Næs

SLÆGTSGÅRDEN

LÆR AF FORTIDEN - LEV I NUTIDEN - VIRK FOR FREMTIDEN

Stiftet 5. juli 1941
www.slaegtsgaardsforeningen.dk

Kasserer:

Connie F. Neumann, Valmuevænget 8, Grønnemose. 5560 Aarup.
Tlf. 40 30 35 52. E-mail zenta1@outlook.dk

Medlemsadministrator:

Torben Videbæk, Vasehøj, Vasegårdsvej 4, 3720 Aakirkeby.
Tlf. 29 21 52 64. E-mail tv@blf.dk

Hovedbestyrelsen:

Formand:

Gunhild Olesen Møller,
»Bronzehave«,
Strædet 38, 7990 Øster Assels.
Mobil 23 32 92 10.
gunhildom@gmail.com
(Formand: Midtjysk kreds)

Næstformand:

Niels Ole Volhøj
»Volhøj«
Bettevej 38, V. Tversted, 9881 Bindslev
Tlf. 40 89 74 92
enovolhoj@mail.dk
(Formand: Vendsysselkredsen)
(Formand: Arkivudvalget)

Jens Brogaard Jensen

»Maglehøjgård«,
Hammerbakke 3, 4050 Skibby
Tlf. 47 52 99 18
jensbjensen@privat.dk
(Formand: Nordsjællandskredsen)

Jens Ole Munch

Søndre Alle 6, 3700 Rønne
Tlf. 51 95 17 22
lisa@munch.li
(Formand: Bornholmkredsen)

Karen Andersen,

»Baungaard«,
Vollerupvej 70, 4400 Kalundborg
Tlf. 29 26 20 13
vollerupvej70@gmail.com
(Formand: Vestsjællandskredsen)

Jørgen Elholm,

»Østergård«,
Helgesvej 55, 4160 Herlufmagle.
40 33 50 69.
Elholm@lollands.net.
(Formand: Sjælland Syd kredsen)

Hans Jørgen Hansen

»Bregnholt«,
Adelgade 88, 4880 Nysted.
Tlf. 54 86 42 22.
bregnholtpc@hotmail.dk
(Formand: Lolland/Falster kredsen)
(Medlem af forretningsudvalget)

Peder Høite Hansen,
»Revningegård«,
Revningevej 116, 5300 Kerteminde
Tlf. 65 32 13 87
Peder.revninge@gmail.com
(Formand: Fynskredsen)

Paul Henrik Hansen
Tøndervej 31. Alslev. 6230 Rødovre
Tlf. 51 78 27 25
E-mail skaarupellen@hotmail.com
(Formand: Sønderjyllandskredsen)

Harry Jensen
»Lille Stræde«,
Sønderbyvej 1, 6900 Skjern.
Tlf. 40 17 36 90
Harry.Jensen@Staining.dk
(Formand: Ringkøbingkredsen)

Steffen Buch Juul
»Jægergården«,
Høllundvej 6, Høllund, 7100 Vejle.
Tlf. 75 86 54 93.
steffen42@icloud.com
(Formand: Vejlekedsen)

Vibeke Binnerup
Hovedvejen 138, 8963 Auning
Tlf. 60 72 55 68.
Vibeke@vestdjursnet.dk
(Formand: Århuskredsen)

Mads P. Christensen
»Als Nygaard«
Petersborgvej 11, Als,
9560 Hadsund
Tlf. 21 55 59 50
mathy@postkasse.net
(Formand: Himmerlandskredsen)

Formanden skriver:

Der har været talt meget om klima i år 2019. Klimaforandringer får skyld for mangt og meget og det er der ikke noget nyt i. Klimaændringer har forekommet i hele klodens udviklingshistorie. De sidste 55 millioner år har sat deres klimaftryk i de hjemlige molerforekomster her på Nordmors. Sidste år bagte solen fra en skyfri himmel i tre måneder og her i efteråret 2019 har vi haft rekordstore nedbørsmængder. De fleste landmænd fik bjerget en ganske fin kornavl. Herefter kom regnen og vanskeliggjorde efterårsåningen. Mange mangler for indeværende stadig at høste majs og tage kartoflerne op. Nogen afgrøder må anses for tabte. Svinepesten i Kina og Sydøstasien breder sig stadig og giver mangel på svinekød. Det har betydet den højeste slagtesvinenotering i rigtig mange år. Det var også tiltrængt efter flere år med anstrengt økonomi og en del konkurser. Konkurserne har nu ramt minkproduktionen og mange har givet op.

Folketingsvalget i juni gav et rødt flertal og i deres partiprogrammer indeholdt forslag til at øge beskattningen på arv og formue, så det kan ikke komme bag på nogen at det fylder i debatten. Hvad det endelige resultat bliver er stadig uvist, men det er ikke noget der vil virke fremmede på generationsskifter i familieejede virksomheder. Der er også stor usikkerhed om de nye ejendomsvurderinger der er udsat igen, igen. Der forekommer ejendomsoverdragelser hvor der betales tinglysning af for høje ejendomsvurderinger uden der er mulighed for klage. Andre steder giver lave ejendomsvurderinger skattemyndighederne mulighed for at afvige den almindelige praksis i overdragelse mellem nærtstående. Skattemyndighederne har også skabt stor usikkerhed om, hvordan det afgøres om en ejendom er en landbrugsejendom eller en boligejendom og som følge heraf kan ende i en højere beskatningsklasse. Hidtil har ejendomme over en vis størrelse været betragtet som et landbrug, hvis det blev drevet landbrugsmæssigt forsvarligt. Det bliver der også stillet spørgsmål ved. På det seneste er der stillet forslag om at de boligejere, der forventer at skulle have penge tilbage i for meget betalt ejendomsskat, kan få et beløb refunderet, men med den betingelse at de ikke efterfølgende kan klage over beløbet. Jeg synes ikke at det klæder en retsstat at behandle borgerne således, at der ikke er en ankemulighed.

Et andet besynderligt forslag er det Radikale forslag om at udlægge en tredjedel af Danmarks landbrugsjord til naturformål som en forebyggelse mod drivhuseffekten. Der overføres hver eneste dag landbrugsarealer til andre formål som fx nye boligarealer, erhvervsgrunde, veje og sportsfaciliteter. Regeringen tøver også med at lade Statens egne landbrugsarealer overgå til natur, som den tidligere regering havde besluttet angående nogle større ejendomme. Man må jo tørt konstatere, at den nye tids radikale har fjernet sig gevaldigt fra De Radikale husmænd og tidligere kernevælgere, der engang i fordoms tid i deres ansigts sved opdyrkede ny jord og udmærket i forbindelse med de mange herregårdsudstyknings. Udtrykket, om 100 år er alting glemt, passer meget godt på den nye situation

Gunhild Olesen Møller

Adresseændringer

bedes meddelt foreningens medlemsadministrator:
Torben Videbæk, Vasehøj, Vasegårdsvej 4, 3720 Aakirkeby.
Tlf. 29 21 52 64 E-mail tv@blf.dk

Slægtsgårdsarkivet:

Landbrugsmuseet,
Gl. Estrup, Randersvej 4,
8963 Auning,
tlf. 86 48 48 16
E-mail:
arkiv@slaegtsgaardsforeningen.dk

Der er gratis adgang til arkivet,
når man til billetsalget i porten oplyser,
at man kun skal på arkivet.

Arkivarer:

Else Skovbo Jensen
Kløvervej 5, 8850 Bjerringbro.
Tlf.: 86 68 40 47.

Inge Nissen
Tåsingegade 22 st. tv., 8200 Århus N.
Tlf: 86 10 43 31 / 23 74 10 37.

Redaktion:

Ole G. Nielsen
Bøgeparken 25 B
4241 Vemmelev
Tlf. 24 93 34 12
OleGN@mail.tele.dk

Nr. 461 udkommer omkring
den 1. marts 2020.
Deadline for indlæg 1. februar 2020

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Tryk: Jannerup Grafisk
Ndr. Ringgade 70 A
4200 Slagelse
Tlf. 58 52 52 22
jannerup@jannerup.dk

Adventstanker

**Prædiken til 4. søndag i advent 2018
af sognepræst Birgitte Lind Willumsen,
Tjæreby ved Skælskør.**

”Sikken voldsom trængsel og alarm”, - der er mange, der har travlt i disse dage. Advent er jo forberedelsestid til jul. Og for de fleste er der nok at tage sig til. Nogle er måske ved at være klar, men

andre suser af sted for at prøve at nå det meste af det, de gerne vil have gjort. Der er rigtig mange mennesker, der har haft travlt med julerier i de sidste uger. Der er julefrokoster, juleafslutninger, fældning af juletræ. Gløgg og æbleskiver, julemarkeder og julekoncerter. Der er mange, der forbinder december med stress og travlhed. Vi må håbe, at man ikke er blevet helt udkørt inden det bliver jul. Hvis man så forvilder sig ind i kirken i advent for at komme til gudstjeneste, så er der ikke megen julestemning over det. Ganske vist er juletræet kommet op, og der er julekoncerter og den slags. Men ikke et eneste ord om barnet i krybben. Ikke en eneste nissehue. Advent er nemlig noget andet end jul.

Teksten til 4. søndag i advent handler om Johannes Døber. Han holdt til ude i ørkenen, hvor han døbtte folk og forkyndte at Guds rige var nær. Folk skulle omvende sig. Vende sig fra deres selviske levevis, og i stedet forholde sig til, hvad Gud ville. Og Johannes lagde ikke fingrene imellem, men skældte ud på høj og lav. Han havde en vis autoritet, så der er nogle, der gerne vil have styr på, om han har noget at have det i. Hvor han har sin autoritet fra. ”Hvem er du?” spørger de. Er du Kristus? Svaret er klart fra Johannes: Nej, det er han ikke. Så Elias, der er kommet tilbage? Eller en anden stor profet? – Nej heller ikke. Om sig selv siger Johannes bare: ”Jeg er én, der råber i ørkenen: Jævn Herrens vej”. Han er forløberen, der skal sørge for at vejen er banet.

Johannes bliver spurgt om sin identitet. Hvem er du? Men Johannes peger væk fra sig selv. Han er ikke noget særligt. Selvom han tillader sig at skælde ud på enhver, selv kongen, - så henter han ikke sin autoritet fra sin egen person, men i den opgave, han har fået. Han er den, der skal bane vejen. Han peger ikke på sig selv, men viser frem til Jesus. Peger på at Jesus er den ventede Messias. Johannes identitet er i hans forhold til Jesus.

Hvem er det, vi skal vente på? Johannes peger på Jesus som den, folket har ventet på. Han er frelseren, Messias. Men folk stiller sig tvivlende an. Kan Jesus virkelig være Guds søn? For han var helt anderledes end de havde regnet med. Han var ligeglad med autoriteter og med hvem, der betød noget i samfundet. Han satte alle mennesker lige. For ham var en fattig fisker, en tolder, der måske var lidt ufin i kanten og en forhutlet tigger, lige så værdifuld som en samfundsstøtte, der havde læst skrifter og havde opnået en fin position i samfundet. For samfundets top var det rystende. Sådant syntes de ikke, man kunne vurdere mennesker. Men for Jesus at se, var den eneste identitet, der betød noget, forholdet til Gud. Et menneske er kun noget i kraft af, at det er Guds skabning, hævdede Jesus.

Hvem er du? De fleste vil nok svare: jeg er lærer, jeg er landmand, præst eller skoleelev. De fleste ser sig selv i det, der er deres arbejde, det de har uddannet sig til. Man er

noget i kraft af sit arbejde, sin uddannelse. Vi kender det fra middagsselskaber, hvor man er kommet til at sidde til bords med én, man ikke kender. Indledningsspørgsmålet er ofte: Hvad laver du? Og det er en indfaldsvinkel til: Hvem er du? Det bliver nemt pinligt, hvis det viser sig at sideemanden er blevet arbejdsløs. For hvem er man, hvis ikke man har et job? Det går an, hvis man er blevet pensionist, for så kan man fortælle om det, man lavede tidligere. Om at man har fået tid til at lave noget frivilligt arbejde. Men hvis man ikke har en uddannelse og så er arbejdsløs, så er det svært. For hvordan kommer man så videre i samtalen? Man skal kende folk lidt bedre før man taler om, at man f.eks. har fået stress og nogle dage lige orker at købe ind til aftensmad. Og at man nogle dage ingenting kan. Det er de færreste, der kan finde deres identitet i at ligge på sofaen.

Vi har det med at bedømme os selv og andre på, hvad vi kan og udretter. Vi dømmes hinanden på, hvilket arbejde, vi har. Hvad vi driver det til her i verden. Og vi bedømmer os selv på, hvad vi udretter. Det er det, vi hævder os på. Vi er noget i kraft af, hvad vi kan og har magt til. Når det går godt, så er vi som små konger i vort eget liv. Og så bilder vi os ind, at vi selv har styringen i livet. På den måde skaber vi vores identitet. Og derfor er det så frygteligt, når noget går galt. Hvad hvis man bliver alvorligt syg? Så har man ikke længere styringen i livet. De fleste spekulerer nok på, om de har et arbejde at komme tilbage til, hvis de bliver raske igen. Der er mange, der føler, at de mister deres identitet, når de bliver arbejdsløse. For hvem er man så?

På plejehjem har jeg ind imellem mødt folk, der var blevet demente, og ikke kunne finde ud af ret meget mere. Så er det sket, at nogen med beklagelse har sagt: Tænk at det skulle ramme ham. Han var sådan en dygtig mand. Bankdirektør eller lærd professor. Men sygdom og ulykker spørger ikke til personsanselse. Det rammer høj som lav, og minder os om, at vi i bund og grund først og fremmest er mennesker.

Vi er tilbøjelige til at lægge vores identitet i det, vi arbejder med. På samme måde er det, hvis man spørger til vores

born. Så skynder vi os at fortælle om, hvor langt de er nået i skolen, hvor dygtige de er, eller hvad de er ved at uddanne sig til. Det er sjældent, at vi først taler om, at sønnen er sådan en sød dreng, der tænker på at ringe til sin gamle Mormor. Den, der bruger noget energi på at lave noget særligt for andre. Men i virkeligheden er det den slags, der betyder noget. Hvordan vi er som mennesker. Vores identitet ligger i høj grad også i vores relationer. Det kommer tit frem, når folk har fået børnebørn. Så kan de slet ikke lade være med at sige: "Jeg er blevet farmor. Nu skal du bare se et billede. Er han ikke yndig?". Og man smiler og nikke bekræftende.

Når det kommer til stykket, er det en afgørende identitet at være mor, far, ægtefælle, kæreste, bedsteforældre. Egentlig har det langt større betydning end det arbejde, man har. Den identitet kommer gennem andre mennesker. Men vi har det dybt i os, at vi gerne vil skabe vores egen identitet. Og derfor peger vi på det, vi har udrettet. Det vi synes, vi lykkes med. Det vi mener, vi selv har skabt. Men det er Gud, der har skabt os. Det er relationen til Gud, der er gaven i vores identitet. En gave af kærlighed fra Gud, der elskede verden sådan, at han sendte sin søn til verden.

Vores forhold til Gud bliver tydeliggjort i dåben. Her får vi at høre, at Gud kalder den døbte for sit elskede barn. Det er en identitet, der skænkes os udefra. Her skal vi ikke selv præstere noget som helst. Et forhold, hvor vi får det hele forærende.

Hvem er du? Når jeg møder nye mennesker, har jeg aldrig oplevet, at folk lægger ud med at præsentere sig som et døbt menneske. Det er nok de færreste, der tænker på det, som det vigtigste i deres identitet. At være Guds barn. Men det er af helt grundlæggende betydning.

Hvem er du? Svaret er: du er elsket. Af Gud og af mennesker omkring dig. Det er din identitet som menneske. Den identitet får du udefra. Den kommer som et godt budskab. I julen får vi at høre, at Gud er kommet os ganske nær, for at vi kan tro på, at vi er elskede. At Gud sendte sin søn til verden som et lille ubeskyttet barn. For at pege på, at afmagten kalder på vores kærlighed. At også – og måske ikke mindst – i afmagten er Gud tilstede.

Johannes Døber peger væk fra sig selv. Peger fremad på Jesus som den, der skal komme. Som Johannes er forløbe-

ren, sådan er advent tiden, hvor der peges fremad. Forberedelsens tid, for store fester kræver forberedelse. Men forberedelserne må ikke fylde så meget, at det egentlige bliver kvalt. Sagt på en anden måde: Vi skal ikke have så meget gløgg og spise så mange æbleskiver, at vi er mætte før jul. I denne mørke tid kan vi længes efter og håbe på at lyset bryder mørkets magt. Det er ikke jul endnu, selvom den nærmer sig, Advent er forventningen, der viser hen til den store glæde med budskabet om at Guds søn kom til verden.

JENS OG ANNA JENSENS FOND

Dansk Slægtsgårdsforening administrerer
Jens og Anna Jensens Fond,
der uddeler rejselegatertil unge, der vil uddanne sig
i teoretisk eller praktisk landbrug i udlandet.

Legatportioner på 5.000 og 10.000 kr. uddeles til ansøgere,
der for at komme i betragtning, er i udlandet
mindst 6 eller 8 måneder.

Ansøgningsfrist er 1. maj

Ansøgning sendes til:
Carl Martin Christensen,
Rugvænget 5, 5400 Bogense.

70 år

Den 3. februar 2020 når dette blads redaktør støvets år, selvom han ikke selv føler sig støvet, gammel og træt. Dansk Slægtsgårdsforening har været en fornøjelig hobby for ham, siden han blev ansat som redaktør i 1986.

Det har i alle årene været den positive tilgang til arbejdet med slægtsgårdenes historie, som har været udgangspunktet for hans arbejde.

*Med ønsket om en Glædelig Jul
og et Godt Nytår, samt tak for det gamle år*

Venlig hilsen

Forretningsudvalget:

Hans Jørgen Hansen - Niels Ole Volhøj - Gunhild Olesen Møller

Dansk Slægtsgårdsarkivs afvikling og arkivaliernes fremtid

*Landsformand
Gunhild Olesen Møller
og Arkivudvalgsformand
Niels Ole Volhøj*

Eftersom Dansk Slægtsgårdsforening gennem en årrække havde oplevet et stadig dalende medlems-
tal, var tiden for et par år siden kommet til at se på

udgifterne til Slægtsgårdsarkivet på Gl. Estrup, da dette arkiv i sagens natur belastede de resterende medlemmers kontingentkroner med en stigende andel. Udgiften androg omkring kr. 70.000 per år. Tidligere havde der været en kontakt til Det Grønne Museum på Gl. Estrup med en forventning om at de kunne være interesserede i at overtage driften af Slægtsgårdsarkivet, men de meldte klart ud at det måtte de helt enkelt ikke påtage sig, da det ikke indgik i deres ansvarsområde. Det Grønne Museum ville dog gerne støtte med kontakter i afviklingen.

Hovedbestyrelsen traf i foråret 2018 den beslutning at forespørge Statens Arkiver om de var interesserede i at overtage dele af arkivalierne. Statens Arkiver har en ret restriktiv indsamlingspolitik, de meldte efter nogen tid tilbage at de gerne ville have en liste over arkivalierne og senere aflægge et besøg. Efter besøget blev materialet vurderet at den indsamlingsansvarlige, samt der blev oplyst en foreløbig pris på afleveringen. Der er brugerbetaling på afleveringer. Statens Arkiver meldte efterfølgende at de var interesserede i at overtage omkring halvdelen af arkivet indhold. Det blev godkendt på hovedbestyrelsens møde i foråret 2019. Her blev der også taget stilling til hvad der skulle ske med arkivets øvrige indhold. Køreplanen var således lagt og 4. september 2019 afhentede arkivar Erik Laursen og flyttefolkene omtrent 65 store flyttekasser.

Sideløbende har der været holdt møde med Det Grønne Museum, arkivarerne og repræsentanter fra Slægtsgårdsforeningen. Leder fra Det Grønne Museum Anne Bjerrekær stillede med fem personer som gennemgik arkivalierne. Det var dog ret begrænset hvad de var interesserede i, men en repræsentant har besøgt arkivet flere gange og udtaget nogle håndbøger. Midt i september blev efterfølgende som aftalt foreningen Danske Slægtsforskere kontaktet og modtog en liste over bogsamlingen på arkivet. Den omfattede ca. 1.200 titler. Der var en del ukomplette årgange af årbøger, telefonbøger, opslagsværker tilbage. Danske Slægtsforskere meldte tilbage at de var interesserede og at de kunne komme i arkivets åbningstid den 16. oktober i efterårsferien. Næstformand for Danske Slægtsforskere Per Andersen og tre hjælpere ankom i to biler og udtog bogsamlingen, samt de fleste årbøger, mv. I alt omkring 60 små flyttekasser. Slægtsforskernes Bibliotek er beliggende i Albertslund. Eftersom der ved begge arkivalieafhentninger har været bemanded i landbrugsmuseets afdeling nede under arkivet har flyttefolkene kunnet benytte deres trappe, hvilket har været en stor fordel da den normale adgang til arkivet ellers er ad spindeltrappen.

I skrivende stund er der truffet aftale med Det Grønne Museum om at udtage de møbler foreningen kan lade stå i lighed med hylder og faste reoler. De øvrige møbler, alle meget gamle, vil et genbrugscenter i Ryumgård besigtige, samt et par hylder med gamle bøger og noget ældre it-udstyr. Tilbage er desuden to arkivserier med gamle håndskrevne kartotekskort i anslået 200 kasser (på størrelse med skotøjsæsker). Begge arkivserier er totalt uinteressante og skal destrueres. Den ene hidrører fra Dansk Folkemindesamling og de er ikke interesserede. Serien har stået urørt i 26 år siden indflytningen. Der er en del gamle numre af Slægtsgården, men ellers er alt stort set afsat. Tilbage forestår en opgave med hovedrengøring.

Eftersom Rigsarkivet må anses for det ypperste sted at opbevare Slægtsgårdsforeningens arkiver er det den bedste afslutning foreningen kan ønske sig til gavn for eftertiden. Arkivpakkene bliver lagt ind i Rigsarkivets database Daisy. Adgangen hertil vil være via hjemmesiden: <https://www.sa.dk/da/>. Herefter søges under "Søg og Bestil" vælges avanceret søgning. Der vil fx stå "Dansk Slægtsgårdsarkiv, Sognesamling", Dansk Slægtsgårdsarkiv, Hass-slægtens arkiv" osv.

Følgende er afleveret til Rigsarkivet: Sognesamlingen, foreningens arkiv, Hass-slægtens arkiv, Hemmingsens arkiv, Frk. Tesches arkiv, J. Madsens arkiv, Frk. Henriksens samling, Laur. Larsens og Lars Andersens samling, en samling vedr. skånske hjemstavnsforeninger, Nybergs papirer, Fabers samling, Salomon Frifelts arkiv, Albert Larsen, unika udtaget af tidsskriftsamlingen bl.a. erindringer, Kontrolforeningsmateriale.

Tilgængeligheden følger Arkivloven og ved bestilling oplyses hvilke af Rigsarkivet fire læsesale man ønsker at benytte. Vedrørende foreningen Danske Slægtsforskere gør de løbende deres materiale tilgængeligt online gennem Dansk Slægtsforskernes Bibliotek. Her er en flok frivillige engageret i løbende at indscanne materiale. Det kan dels ske manuelt og dels ved automatscanning. Dvs. af de bøger biblioteket råder over i to eksemplarer kan den ene sprættes op og automatscannes.

Tilbage er at sige tak til de to arkivarer Inge Nissen og Else Skovbo Jensen for mange års tro tjeneste. Dansk Slægtsgårdsforening er også glade for jeres store hjælp i afviklingen af arkivet. Det er vemodigt at tage afsked, men I gik beredvilligt til opgaven. På foreningens vegne vil jeg ønske jer alt godt fremover.

Lindebjerg på Tuse Næs

Familien på Lindebjerg har den slægtsbog som Ugebladet Illustreret Familiejournal overrakte i 1942, da bladet havde kampagnen om gamle danske slægtsgårde. I bogen står: "Da det har vist sig, at Deres Gaard er en af Danmarks gamle Slægtsgårde, beder vi Dem herved modtage Bogen Vor slægts Gaard."

Her har vi en af de gårde, som var blandt de første i Dansk Slægtsgårdsarkiv samling.

Lindebjerg kom i slægten i 1750. Den er i niende generation, idet Mads Arnold Lorentsen og Signe Hoffmann Dørge overtog gården 1. september 2018. Til Lindebjerg hører 33 ha. Hertil kommer Enghavegård, der tidligere hed Tyrengen, med 18 ha. Her bor Mads' forældre, Jette og Kim Lorentsen. Der er yderligere forpagtet 10 ha. Jorden drives med ren planteavl af Mads Arnold Lorentsens morfar, Knud Michael Sørensen, som ved overdragelsen af slægtsgården til barnebarnet flyttede til Hørby på Tuse Næs.

Mads er uddannet bygningskonstruktør og arbejder som projektleder i et entreprenørfirma. Hustruen Signe er for tiden på barsel, men ellers er hun projektleder i IT-branchen.

Signe og Mads blev gift 2. december 2017 og har børnene Arnold Lorentsen Dørge f. 31. 12. 2017 og Elly Lorentsen Dørge f. 20. september 2019.

Der er meningen at Mads skal overtage driften i 2022, for når Knud Sørensen har høstet i 2021, har han drevet selvstændigt landbrug i 60 år. Og så finder han det på tide at blive afløst.

Signe fortæller, at de har lavet en gennemgribende renovering og planændring af stuehuset, og at de nu tomme staldbygninger skal sættes i stand, så de kan tjene deres egne penge. 300 m² er allerede lejet ud, og de har mange ideer på tegnebrættet for de godt 2000 m² bygninger.

Man kan følge istandsættelse og livet på Lindebjerggård på deres Instagram konto @lindebjerggaard

Hørby

I matriklen fra 1682 har landsbyen Hørby 23 gårde og 6 hus med jord samt 10 huse uden jord. Gårdene var vurderet til 148,55 tdr. hartkorn, og de 6 huse med jord sad på ¼ td. Hartkorn. Landsbyens 149,80 tdr. hartkorn omfattede et dyrket areal på 668,40 tdr. land.

Udskiftningen af landsbyens marker fra fællesskabet afsluttedes i 1791.

Slægten

Den først kendt fæster af gården Lindebjerg, der siden fik matr. nr. 1a af Lindebjerg, Hørby sogn, var Peder Nielsen, som modtog fæstebrev fra Hørbygård 7. juni 1719. Han efterfulgtes af Jens Olsen, der var født i 1725 og døde i 1806. Hans fæstebrev er dateret 10. november 1750, og hermed begynder slægten på Lindebjerg. Han opnåede fem ægteskaber. En søn af fjerde ægteskab, Jens Jensen (1769-1829), overtog fæstet. Han blev i 1799 viet til Kirsten Olsdatter, datter af sognefoged Ole Nielsen fra Hagedsted. Jens Jensen blev selv sognefoged i Hørby sogn.

I ægteskabet var døtrene Karen og Ane. Ane Jensdatter (1803-1866) blev gift den 22. december 1829 med Jeppe Andersen (1793-1839), og de overtog straks gården.

Jeppe Andersen døde 13. marts 1839, og 14. februar 1840 blev enken gift med Hans Nielsen (1813-1896). I slægtsbogen står: "Da Hans Nielsen kom til Gaarden var det meget fattigt, begge hans Kones Forældre døde på en Gang, og hendes første Mand levede ikke ret mange Aar, saa var hun Enke med tre smaa Dreng. Men Hans Nielsen var en flittig og stræbsom Mand, og han havde Held og Lykke med sig, saa der blev Velstand i Gaarden. Nu var Hoveriet hørt op saa Bønderne havde bedre Kaar."

Hans Nielsen sad med Lindebjerg fra 1840 til 1870.

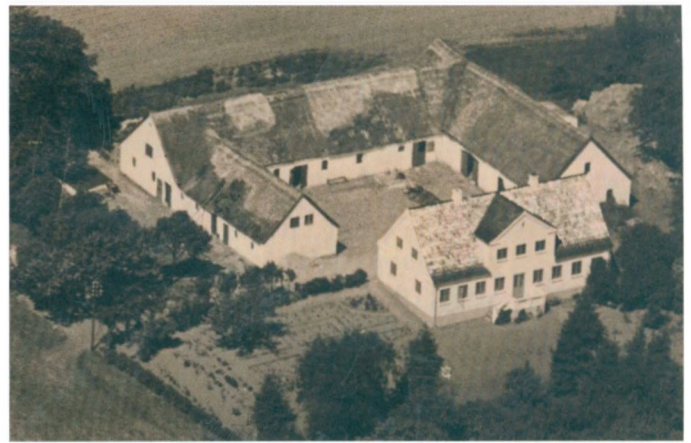
I ægteskabet fødtes datteren Kirsten (1842-1924) som i 1869 blev gift med Michael Sørensen (1841-1916). Han havde været med i krigen i 1864, hvor han lå som soldat i Sønderborg. For sin indsats modtog han erindringsmedaljen, og familien har både medaljen og det tilhørende diplom samt andre interessante effekter fra krigen.

Det var Michael Sørensen som købte gården til selveje, og han fik opført et teglhængt stuehus, et nyt svinehus og en stor stakkehjælm.

I ægteskabet fødtes Ane Marie Sørensen (1870-1955) som år 1900 blev gift med Jens Christian Jochumsen (1870-1953), og de overtog gården i 1917. I ægteskabet fødtes fire børn. Barn nr. to var datteren Karla Kirstine Jochumsen (1906-1975), som i 1939 var blevet gift med Arnold Sørensen (1914-1988), og de overtog Lindebjerg i 1940.

Fire generationer på Lindebjerg. Siddende fra højre: Knud Michael Sørensen og Edith Drechsler Sørensen, som havde Lindebjerg fra 1970 til 2018. Til venstre deres datter og svigersøn Jette Drechsler og Kim Jean Lorentsen, der bor på Enghavegård. Stående fra højre deres søn Mads Arnold Lorentsen og Signe Dørge Hoffmann, som er niende generation efter de overtog gården 1. september 2018. Mads står med Arnold og Signe med Elly.

Enghavegård

I 1954 opførtes en ny kostald, og den tidligere kostald indrettedes til svinehus. Mejetærsker anskaffedes i 1962, og samtidig blev de store bakker lagt ud med vedvarende græs.

Der er dog som kommunalpolitiker, at Arnold Sørensen er husket. Ved kommunevalget i 1954 valgtes han til sognerådet af Det radikale Venstre. Midt i perioden overtog han kassererposten. Efter valget i 1962 blev han sognerådsformand i Hørby kommune. Hørby, Udby og Hagedsted kommuner blev i 1966 lagt sammen til Tuse Næs kommune, og her fortsatte Arnold Sørensen som sognerådsformand. Med kommunalreformen i 1970 indgik Tuse Næs kommune i Holbæk kommune, og Arnold Sørensen valgtes til 1. viceborgmester, men da den valgte borgmester blev syg før det første byrådsmøde, valgtes Arnold Sørensen til borgmester. Han fortsatte som borgmester i fire perioder. For sin indsats blev han Ridder af Dannebrog den 24. marts 1986.

Arnold Sørensens tid i politik var den gang, da Det radikale Venstre havde sin stærkeste stilling på Holbækegnen. Ved folketingsvalgene fik partiet sit eneste kredsmandat i Holbækkredsen.

I juli 1970 flyttede Karla og Arnold Sørensen til Enghavegård og Edith og Knud Sørensen flyttede ind på Lindebjerg, som han forpagtede og købte besætning og maskiner.

I 1972 opførtes en sengestald til 70 malkekøer.

I 1976 overtog de Lindebjerg.

I 1989 blev malkekøerne sat ud. De erstattedes af kødkvæg og fedesvin, men senere blev det ren planteavl.

Sidste år flyttede Edith og Knud Sørensen til Hørby, og barnebarnet Mads Arnold Lorentsen flyttede med hustruen Signe Hoffmann Dørge ind på gården.

Enghavegård hed tidligere Tyrengen, og den købte Arnold Sørensen i 1939.

Knud Sørensen var i 1961 blevet gift med Edith Langaard Drechsler. De købte en ejendom i Uglerup Udflyttere på 11 tdr. land. I 1967 købte de Enghavegården, den var forpagtet ud, der var et år tilbage af forpagtningen. Forpagteren ville ikke uden vederlag afstå forpagtningen, så de blev i Uglerup.

Efter overtagelsen af driften på Enghavegård solgtes ejendommen i Uglerup, og der forpagtedes flere ejendomme i området.

I 1996 overtog datteren og svigersønnen, Jette og Kim Lorentsen gården, og der bor de stadig.

Mads Arnold Lorentsen er født på Enghavegård.

Et hestehoved foran

Med sans for hverdagens detaljer fortæller Erling Svendsen, hvordan han blev formet af et krav om altid at skulle være et hestehoved foran alle andre. Uden hårdt arbejde ville han aldrig blive til noget.

Erindringerne er både barske og fornøjelige og skrevet med ægte fortælleglæde af en mand med en sjælden vilje til at ville.

Født på landet i 1931, hvor flertallet af danskerne boede og arbejdede på gårdene, giver Erling Svendsen et muntert tidsbillede af livet på en gård før maskiner og elektricitet. Dengang, hvor både børn og heste måtte arbejde for føden.

Her bringes et afsnit fra erindringsbogen.

Elev på Idagaard - 1949 – oktober 1950

Fætter Børge fra Slagelse havde præpareret min far til, at når nu jeg nåede skels år og alder, så skulle jeg i hvert fald hos Laurits Bramsen på Idagaard og lære landbrug og frem for alt lære at bestille noget mere. Så ville jeg, når jeg kom dertil, altid være mindst et hestehoved foran alle de andre – både elever og faste husmænd. Det havde han nemlig selv været efter sin læretid på Idagaard.

Så i september 1949 – jeg var nu 18 år – kørte far og jeg til Slagelse og talte med Bramsen om min ansættelse som elev, og det lykkedes, selv om der var rift om pladserne. Jeg blev nr. 13-elev, selvfølgelig uden heste, for der var kun fem spand heste. Lønnen var den formidable sum af 1.800 kr. for et helt år, og man skulle ikke regne med at hæve noget forskud undervejs. Lønnen ville blive udbetalt ved fratrædelse året efter. Dog, hvis man havde haft overarbejde, kunne lønnen for dette udbetales ved udgangen af den pågældende måned.

Da jeg modsat de fleste andre unge var rutineret i at køre traktor, blev jeg reservetraktorfører.

Hjemmefra var jeg vant til at arbejde sammen med andre unge, vi havde nemlig to elever, men her var der 12 andre elever plus fem ældre, gifte husmænd, en fodermester, to traktorførere, en staldmester til grisene og hestene, samt en gartner og underforvalter og selvfølgelig en forvalter. Endvidere en korøfter og en foderelev. Til hjælp i hovedbygningen var der en barnepige, en køkkenpige og en kokkepige.

Jeg var godt nok lidt skræmt over at skulle arbejde sammen med så mange mennesker og forudså allerede tidligt, at der ville blive problemer, især fordi det lå i baghovedet på mig, at jeg altid skulle arbejde mere end alle de andre.

Eleverne boede sammen to og to i elevbygningen, som var nyindrettet med pæne værelser og badeværelse med fem vaskekummer og to brusere med koldt vand! Sengene var med gammeldags tangmadrasser og gamle dyner med "døde høns" i, men det tog vi med godt humør. Ingen af os var jo på det tidspunkt vant til særlig komfort hjemmefra.

Hvert værelse havde en kakkellovn, som vi tændte op i efter fyraften, og der nåede så at blive tåleligt varmt, når vi skulle i seng. Brændet skulle vi selv hente på den anden side af gården, så vinteren igennem var der kort sagt skidekoldt på værelserne. Hele vinteren var vi alle mere eller mindre forkølede eller havde lungebetændelse, men alligevel måtte vi

altid selv gå over gården og ned til spisestuen for at spise, selv om vi somme tider havde høj feber.

Dagens arbejde

Vi blev vækket kl. 6 om morgenen for straks at stille i stalden og strigle heste, rigge vogne til, smøre maskiner, tanke traktorer osv. Kl. 6.30 spiste vi morgenmad i spisestuen, og kl. 10 minutter i 7 slog forkarlen med en hestsko på et plovskær, som hang på gavlen i hestestalden. Det var signal til, at vi skulle stille i stalden og få vores ordre for dagens arbejde, som forvalteren bekendtgjorde os med.

Præcis kl. 7.00 råbte forvalteren *så rykker vi ud*.

Hesteeleverne havde da selet op og sad på deres heste i stalden, og i porten stod forvalteren og gav det første spand heste et rap i enden med sin stok, så der var fart på fra morgenstunden!

Hele optrinet blev overvåget af Bramsen fra hovedtrappen, og det var helt klart, at efter vi var rykket ud, blev forvalteren tilkaldt af Bramsen med en håndbevægelse, og der var altid rettelser til dagens arbejdsplan, også selv om planen var tilrettelagt af forvalteren og Bramsen aftenen før.

Klor og et gammelt roejern

Som 13. elev blev jeg i begyndelsen sat til det meste af møgarbejdet, som bl.a. bestod i at skrubbe og kalke svinestier. Der var 3-4 stier om ugen, og gulvet skulle skrubbes med en stiv kost og et roejern og efterfølgende kalkes med tyk kalk tilsat ren klor.

Det var et modbydeligt arbejde, og man stank af svinelort om aftenen og var våd ind til skindet.

Et andet arbejde var at vaske vinduer på alle udbygningerne en gang om måneden. Man have ingen langskaftet vaskebørste men derimod en kalkkost og et litermål til at skylle med. Man brugte rigtig mange spande vand, og det var hele tiden op og ned ad stiger.

Gårdspladsen bestod af brosten. Den skulle altid være ukrudtsfri, og den blev luget med en køkkenkniv og et gammelt, slidt roejern, og når der var luget, skulle ukrudtet fejes sammen og køres væk. Der var mange lignende arbejder, som elever med de højeste numre udførte, og husmændene grinede af os.

Næh, det var de elever, som kørte heste, der virkelig betød noget!

Sær værelseskammerat

Den elev, jeg boede sammen med, var temmelig ukammeratlig og ikke særlig meddelsom, og dertil ikke særlig renlig. Han lugtede langt væk af urenlighed, og hans snavsede undertøj lå altid og flød på gulvet eller inde i hans skab. Der var kort sagt en stank på det værelse.

Han var fra Jylland og var kun hjemme nogle få gange i det år, han var på Idagaard. Vasketøj sendte han hjem ca. hver anden måned.

Efter et par måneder gik jeg så til fru Bramsen og spurgte, om ikke jeg måtte flytte sammen med Hans Ebbe Dyhr oppe på gavlværelset. Han og jeg havde talt om det et stykke tid, så hans enkeltværelse blev nu lavet om til et dobbeltværelse med udsigt ud over gårdspladsen. Min tidligere "sluf" blev selvfølgelig meget sur over, at jeg

flyttede, og forsøgte at starte en mobning af mig, som heldigvis løb ud i sandet.

Roelæsning med greb

Vi havde ca. 20 tønder land med sukkerroer, der blev taget op med hånden af os selv og af en del lejet arbejdskraft fra Ambrosius Madsen i Sorø. De optagne roer blev lagt i striber, og toppen blev lagt i andre striber. Roerne blev så læsset med roegreb på to af vore nye Pedersborgvogne, hvor der var monteret kæpskinner (sidefjæle), så de var ekstra høje.

Dette var mit arbejde sammen traktorfører Pedersen, og hver tirsdag læsede vi 2-5 roevogne på læssepladsen i Landsgrav. De fire var læsset med roeffald, som skulle læsses af over i vore vogne og tages med tilbage til gården og læsses af i vores affaldskule for ensilering, hvor det blev lagt i lag med roetop.

Det var virkeligt hårdt arbejde, og vi skulle rubbe neglene for at blive færdige til kl. 18, for så kom roetoget forspændt lokomotiv fra læssepladsen ved Falkenstein, og et par gange måtte vi læsse de sidste par grebfulde i, mens toget satte i gang.

Under kørslen stod jeg bag på trækbommen og holdt fast i førersædet på en Farmall H traktor, og Pedersen kørte. Det var faktisk livsfarligt at stå der, men det tænkte vi ikke på. Vi hentede også en del roetop rundt omkring på gårdene, som blev blandet i affaldskulen. Toppen blev læsset med roegreb, og læsset af med samme. Vi kørte altid med to gummivogne efter hinanden, og det var altid blevet mørkt, inden vi fik læsset de sidste læs af.

Min markbog

Vi havde mange afgrøder på Idagaard. Jeg nævner i flæng: Sukkerroer, spindhør, hvid- og rødkål, agurker til frø, skorzonnerod, zittauerløg, kartofler, byg, hvede, havre, rødsvingel, engrapgræs, hvidkløver, olieør, sukkerroefrø (plantet) og kålrabioer (til kørne).

Alt vedrørende disse afgrøder beskrev jeg meget udføreligt i min dag- og markbog, som jeg brugte en stor del af min sparsomme fritid til at udføre. En sådan bog fik alle

vi elever besked på at føre. Den var på størrelse med en protokolbog, og jeg fik den udfyldt til sidste side med bl.a. dag til dag arbejde, vejret, eget arbejde m.v. samt to sider til hver mark.

Den blev bragt op til Bramsen en gang om måneden, og man fik karakter hver gang. Jeg ved, de andre elever ikke førte særligt meget dagbog og fik meget skældud for det, og jeg ved, at min var suverænt den bedste. Det kom hurtigt mine elevkammerater for øre. Jeg tror, det var barnepigen, der sladrede, og så begyndte mobningen.

Især tre af de andre elever var særligt ondskabsfulde, og de blev godt hjulpet af et par af husmændene.

Betroet arbejde

Idagaard havde otte tdr. land frugtplantage og en stor park, som gartneren var ansat til at passe. Midt i februar blev jeg kaldt op til Bramsen, hvor han spurgte mig, om jeg kunne tænke mig at hjælpe gartneren i plantagen. Jeg fik at vide, at det var et "særligt betroet job" at hjælpe ham!

Det begyndte med, at jeg skulle sprøjte frugttræerne med nicotin mod en eller anden larve. Det stod på i ti dage fra morgen til aften. Det var med en rygssprøjte af messing med en pumpestang, hvor jeg skulle pumpe hele tiden, og de ti liter, der var i den, var brugt på ca. 30 minutter. Herefter kunne jeg gå hjem til gården og få fyldt op.

Det var et sejt og dræbende stykke arbejde. Jeg var helt ødelagt om aftenen af at bære rundt på den møgssprøjte, som jeg hadede som pesten.

Jeg havde jo ingen maske på, og nicotin er noget giftigt stads, som skulle slå alle disse larver ihjel, så jeg var noget svimmel til fyraften, men forvalter Larsen gav mig bare besked på at gå tidligt i seng.

Betroet arbejde! Ha ha, men hvert et træ blev sprøjtet. Intet blev glemt. Beskeden hjemmefra var jo, at man skal gøre sit yderste og lidt til.

En nat gik det galt

Som reservetraktorfører trådte jeg i funktion i det tidlige forår. I traktorenes første tid kørte man i udstrakt grad om natten, og det gjorde jeg så, idet jeg afløste Poul på

hans International W6 traktor fra kl. 6 om aftenen og indtil næste morgen kl. 6.30, hvor jeg kørte hjem til gården og tankede traktoren, samt smurte den, så den var klar til Poul kl. 7.

Med den pløjede jeg med en 3-furet, bugseret IH-Genius plov. Som forårsharve kørte vi med en ca. 4 m bred Tip-Top harve og klargjorde såbed ved først at harve på langs og dernæst på tværs. Marken skulle jo være så jævn som muligt til alle vore frømarker, der som oftest var flerårige. Når jeg startede om aftenen, blev der stillet krav til, hvor meget jeg skulle nå at harve eller pløje. Jeg fik ikke noget spiseligt eller andet i den lange nat.

Jeg var utroligt glad for det "betroede arbejde" med traktoren, men hagen var, at jeg skulle arbejde om dagen også. Så det skete et par gange, at jeg faldt i søvn. Den ene gang vågnede jeg tre meter fra Vårby Å, men den anden gang gik det galt.

Næstved-Slagelse banen gik gennem jorden på Idagaard, og der var en stejl skråning op til banen med et 5-rækkers trådhegn forveden på egepæle. Jeg vågnede ved, at jeg kørte igennem heget og op ad skråningen. Jeg faldt baglæns af sædet men fik fat i det, kom frem og fik stoppet traktoren. Og så kom problemet.

Harven var bugseret og sat fast i traktoren med en bolt. Traktoren var jo næsten ikke til at bremse, så jeg kunne få boltene op. Jeg måtte så gå de to km hjem til gården og finde en stor hammer og en nedstryger, så jeg kunne få banket boltene halvt ud og skære den over med nedstrygeren.

Derefter skilte jeg harven ad og fik den slæbt til side, således at traktoren kunne køres ned. Harven blev sat på igen og samlet, så jeg kunne køre videre. Jeg tror, der gik tre timer med det, og jeg fortalte ingen om hændelsen.

Men om morgenen fik jeg en gevaldig skideballe, fordi jeg ikke havde nået, hvad jeg skulle.

Længe efter havde en mand fra banen spurgt Bramsen, om han vidste, at en af hans folk havde revet noget hegn i stykker?

Fedterøv

Det blev også mig, der sørgede for, at de to såmaskiner blev sået ind med de rette mængder udsæd. Det skulle gøres om morgenen, før de andre stod op, således at såsæden kunne blive læsset i "strigletiden". Jeg skrev altid op, hvad gearkassen skulle stå på, når de skulle så de forskellige afgrøder, og hvor mange kilo eller gram, det betød, når man flyttede et hak i gearkassen.

Det var et spændende stykke arbejde med alle de forskellige afgrøder, der skulle sås, men selvfølgelig gik det galt en gang.

Jeg var jo efterhånden blevet en rigtig fedterøv. Både køre traktor og så maskine ind, jo, det var helt klart, jeg rigtig havde fedtet mig ind hos Bramsen!

Vi skulle så oliehorn med 82 kg pr. tønde land. Ham, der skulle så den dag, var en de "slemme". Han stillede gearkassen seks huller ned, således at den kun såede 32 kg pr. tønde land, så han kom hjem med det halve af såsæden.

Jeg blev nærmest overfaldet af Bramsen og forvalteren for dårlig indsåning. Jeg måtte hive min lommebog frem, hvor jeg klart havde nedskrevet, hvad gearkassen var indsat til. Så var situationen pludselig vendt om, og eleven måtte ud og så om i sin fritid.

Fri i weekenden

I weekenden dvs. fra lørdag middag til søndag aften var der altid en elev, der havde hjemtur. Han skulle med hest og vogn køre 21 junger mælk til mejeriet i Landsgrav, samt

have returnmælk med hjem og hælde det i svinekarrene i de fire svinestalde, idet mælken jo blev brugt til grisene. I som-mertiden skulle han sørge for grønt til grisene og kørne, som fik grøntfoder i stalden, han skulle tømme skraldespandene, og han skulle sørge for, at der intet flød på gårdspladsen, så han havde virkelig rigtig travlt.

Kl. 9 søndag var der morgenmad og andagt sammen med familien Bramsen i deres spisestue, og der var mødepligt. Var man hjemme og ikke mødte op, blev man hentet, og det hele gik ikke i gang, før alle var mødt, iført pæn jakke. Efter morgenmaden fik to elever tilbud om at køre med familien i kirke.

Ingen, undtagen fodermester, staldmester, foderelev og hjemtur, måtte arbejde om søndagen. Traktorførerne måtte køre i remise kl. 12 natten til søndag og ikke køre ud igen før kl. 12 natten til mandag.

Lørdag middag, når jeg havde fri, skulle jeg hjem til Tadregaarden ved Hvalsø og arbejde. Jeg skulle cykle min far i møde, og jeg nåede som regel ud til Sorterup ved Bromme, hvor far så tog mig op, så jeg kunne komme hjem og bestille noget!

Jeg prøvede også at komme på danseskole på Hotel Casino i Slagelse. Jeg cyklede ind og stod uden for vinduerne og hørte danselærerinden herse med eleverne, men jeg turde simpelthen ikke gå ind, og jeg kørte noget nedtrygt hjem. Jeg gjorde det kun to gange, så det var ren fiasko.

Alle lugtede i flere dage

Vi havde tre store ajlebeholdere, hvor ajlen blev suppleret med "spøl" fra spritfabrikken i Slagelse. Det var et affaldsprodukt fra spritproduktionen, som indeholdt en del kvælstof, Det var hestefolkene, der kørte det ud, og det var ren svir for dem. Men hvor de dog kom til at lugte af det i flere dage, hvor også hele elevbygningen lugtede af ajle og spøl. I begyndelsen af september var der i tre dage anlæggsfest i Anlægspavillonen med dans og halløj, rigtig noget for unge mennesker. Men tro mig, den sidste uge før anlæggsfesten skulle alle elever køre spøl og ajle ud på skift – også de, der normalt ikke kørte med heste, så alt og alle stank af disse flydende væsker!

Endvidere kunne der absolut ikke hæves forskud den sidste måned før anlæggsfesten.

Fratemisering med pigerne i huset var absolut forbudt. Der var dog lidt småsværmeri i haven, men det blev ikke opdaget. Hvis det blev opdaget, var det bortvisning på stedet.

Privatchauffør for fru

Mobningen tog voldsomt til, da jeg af Bramsen blev bedt om hver lørdag morgen at vaske bilen, en ældre Pontiac, og dernæst pudse den, og når fru havde godkendt den, så at køre hende til byen for at handle i de forskellige butikker. Jeg skulle stå klar og åbne døren, når hun kom med varerne. Til sidst skulle jeg så sætte hende af ved Grønholdts Tøjbutik – for så skulle fru drikke kaffe med fru Grønholdt, og hun skulle hentes præcis kl. 11.15 og således være tilbage på Idagaard kl. 11.30.

Imens jeg ventede, havde jeg et par småærinder for Bramsen hos købmand Erslev i Slagelse og hos rebslager Morbeck i Slotsalleen. Når jeg kom hos den gamle rebslager, skulle vi altid dele en Faxe Tower øl.

Det var absolut en meget lærerig plads hos Bramsen, men kammerater fik jeg ingen af. Den eneste, jeg kunne snakke med, var traktorfører Poul, som var et vældigt rart menneske, som ikke kunne forstå, jeg kunne holde til al den mobning. Jeg svarede ham, at jeg hjemmefra havde fået at vide, at jeg skulle blive tiden ud, uanset hvad.

Jeg var tit ovre hos Poul og hans kone for at få aftenkaffen.

Bestyrer lå i sprit

På et tidspunkt sent i høsten blev jeg af Bramsen sendt til hans gård ved Snoldelev, Askhavegaard, for at hjælpe til med høsten. Jeg steg af toget på Roskilde Station og cyklede i øsregnvejre de 20 km til Snoldelev, hvor jeg nær aldrig havde fundet gården. Jeg var godt gennemblødt og frøs. Jeg skulle sove på en madras på gulvet i et karleværelse med lergulv og et stearinlys til belysning.

Bestyreren, som var noget fordrunken, havde ikke høstet ret meget. Der var sået korn mellem de nyplantede frugttræer. Kornet var ikke blevet sprøjtet og var fyldt med tidsler. Det skulle mejes med binder og køres og tærskes. Der var en karl, som hjalp til. Han var lidt retarderet men kunne godt bestille lidt.

Vi mejede kornet, kørte det ind og tærskede det på et lille tærskværk, hvor jeg lagde i, og karlen smed negene ind ad en lem i siden på laden. Jeg kunne ingenting se i laden på grund af støv og tidselfrø.

Der var intet badeværelse og kun koldt vand i hanerne, så jeg nåede i de otte dage at blive rigtig godt beskidt.

Der blev også dyrket savoykålsfrø og grønkålsfrø m.v., men det var ikke modent i den uge.

Jeg ringede til Bramsen og fortalte om tingenes tilstand og sagde, at jeg gerne ville fritages for det videre arbejde på gården, idet bestyreren lå i sprit, og den stadige regn gjorde resten af høsten noget besværlig.

Bramsen gav mig tre fridage og takkede for min indsats. Vi havde jo fået kornet i hus. Far hentede mig så, og jeg kom hjem til et varmt bad og rent tøj en torsdag aften.

Søndag kørte far mig tilbage til Idagaard, hvor Bramsen roste mig for min indsats. Kort efter fik jeg at vide, at bestyreren var blevet fyret!

Ærespræmie i roelugning

Mærkværdigvis havde jeg ikke derhjemme luget roer, men på Idagaard var det kærkomment at have overarbejde eller at luge roer, idet det var muligt at få udbetalt løn for dette arbejde, og minsandten om ikke jeg vandt Slagelse Landboforenings ærespræmie i roelugningskonkurrencen.

Tidligere på året vandt jeg landboforeningens såkonkurrence, dels for at kunne "så lige" og dels at kunne "indså maskinen korrekt" – så noget havde jeg lært hjemmefra.

Jeg var temmelig stolt. Det var den første rigtige anerkendelse, jeg havde fået i mit liv. Far strøede jo ikke om sig med rosende ord, slet ikke til os drenge. Så jeg var stolt, da jeg blev hevet frem til landboforeningens generalforsamling i oktober for at modtage de to sølvbægre. Det underlige var, at jeg ikke vidste, at jeg var med i disse konkurrencer.

Kælderkolde kål

I vintermånederne 1950 arbejdede jeg i kål- og kartoffelkælderen. Vi havde som nævnt både rød- og hvidkål, ca. 16 tønder land. Disse kål blev skåret og lagt ind i kælderen, som man kunne køre igennem - med rum til hver side.

Der stod jeg nede i mange uger og gjorde kål i stand til at kunne sælges på GASA i Slagelse. Tre gange om ugen skulle jeg køre til GASA med traktorvogn og levere både rød- og hvidkål inden kl. 17.30.

Jeg stod ved et primitivt bord og rensede kålhovederne for grimme blade og snavs. Der måtte jo ikke være en plet på. Derefter lagde jeg dem i nogle kasser – såkaldte kålrammer, som jeg havde med hjem ved leveringerne.

Jeg var oftest alene om arbejdet. Der var koldt i kælderen, og handsker havde jeg ingen af, så jeg halvfrøs altid ved arbejdet, som var dræbende kedeligt, men jeg glædede mig til at køre ind til GASA med læsset, og det var flinke folk, jeg mødte der. De spurgte mig, om ikke det var hårdt

at arbejde på Idagaard, hvad jeg af loyalitetshensyn ikke kommenterede.

Der var ca. 10 kål i hver ramme, og kun, når vi havde særlig store leverancer, fik jeg hjælp til klargøringen.

Det var koldt på vinterdage at køre til GASA på en traktor uden førerhus, og jeg var tit våd og kold ved hjemkomsten til gården. Kålene blev ikke nær solgt alle sammen, og resten fik kærne og grisene at more sig med.

Den dag blev Bramsen rasende

I sommeren 1950 havde vi en barnepike fra Amager, som hed Betty. Hun var 17 og temmelig stor og sorthåret!

En varm søndag eftermiddag efter eftermiddagskaffen for der en djævel i os. Vi sagde til Betty, at hun ikke kunne svømme over vandhullet ved elevbygningen. Hvis hun gjorde det, gav vi en biografbillet!

Vandhullet bestod af spildevand fra vores badeværelse og fra malkemaskinrummet, og det lugtede forfærdelig, og det var nærmest blåsort mudder. Strækningen var ca. 30 meter og dybden 125 cm.

Gud, om ikke hun tog badedragt på og "svømmede" over? Ingen af os havde set noget lignende. Vi kunne ikke se, hvad der var badedragt og krop. Hun var simpelthen kulsort, og lige som hun stod op af mudderpølen, svinger familien Bramsen ind i gården. Vi havde jo selvfølgelig et stort grin på, som vi stod der, vi otte elever og Betty. Jeg har aldrig, hverken før eller senere, oplevet en sådan skideballe for vores uanstændige opførsel. Bramsen var hvidglødende af raseri, og han bandede ovenikøbet, den gudfrygtige mand.

3 km på 3-hjulet cykel

En anden elev, en vis David Madsen, et langt rær fra København, tog vi også et væddemål med en søndag. Vi skulle jo finde på noget.

Sønnen på gården, Anders, havde en trehjulet cykel. Vi sagde til David, at hvis han ville køre på den ind til Kino i Slagelse, ville vi give en biografbillet. Minsandten om ikke han gjorde det. Liggende over styret og med knæene på bagakslen bevægede han sig fremad ved at dreje på pedalerne på forhjulet med hænderne. Det var 3,5 kilometer.

Vi fulgte ham på cykel. Da han nåede frem, var hans knæene hudløse, der var mange vabler i hænderne, og det værste - skonæserne var fuldstændig slidt op.

Han fik sin biografbillet.

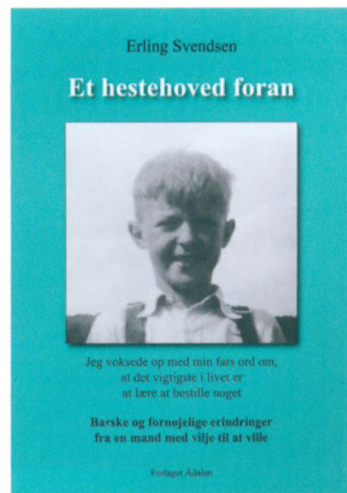
Fin kontrakt

Laurits Bramsen var ansat af Pajbjergfonden på langt årsmål. Kontrakten lød – så vidt vides – på aflønning med en procentdel af *omsætningen* – ikke af nettofortjenesten. Det var unægtelig en finnte, der ville noget i Bramsens favør.

Der var en enorm omsætning, for han havde jo så meget i gang på gården. Selvfølgelig havde familien frit hus osv.

Denne usædvanlige ordning blev naturligvis lavet om, da den nye bestyrer tiltrådte!

Et hestehoved foran
af Erling Svendsen
Forlaget Ådalen
2019

Af Karen Hansens erindringer

Der er en meget lang tradition for, at børn fra hovedstaden kom på landet, når hjemmet havde været ustabilt enten på grund af sygdom eller arbejdsløshed. Fru Karen Hansen, Vemmelev, fortæller af sine erindringer:

I en alder af 81 år tænker jeg tilbage på min barndom i København. Vi var seks søskende – tre piger og tre drenge. Far var murerarbejdsmand og mor var hjemmegående. Vi boede i en lejlighed med to værelser og to kamre. Far og mor i dobbeltseng, de to store i hver sin seng, vi fire andre skov to og to i etagesenge.

Under krigen 1940-1945 var far tit arbejdsløs og pengene var små. Vi har aldrig sultet og aldrig fået smæk.

Mor var flink til at sy tøjet om, når de store var vokset fra det. Der var også noget man kaldte byttecentralen, der kunne man bytte tøj med andre. Senere fik vi tøj og sko fra Børnenes Kontor. Det vil sige, at alle i skole kom ned

i gymnastiksalen og fik udleveret sko, undertøj m.m. som passede i vores størrelse, men det var kun dem, som skolen udvalgte, så alle kunne se, hvem der var fattige, når vi kom i de samme sko dagen efter.

I december 1940 blev mor indlagt på Rigshospitalet, og vi fik en lillebroder. Vi andre børn kom på børnehjemmet Kildevang i Hellerup, der holdt vi jul. Jeg kan ikke huske ret meget derfra, jeg var kun 2½ år, men jeg husker, jeg lå i en hvid tremmeseng og fik fint tøj på.

Senere blev mor indlagt igen og nu endte min storesøster, mine storebrødre og jeg på et børnehjem i Valby.

Senere, hvor mor igen var indlagt, kom de to store drenge og den ene storesøster på Børnehjemmet i Svendsgade i Slagelse. Der var de ikke ret længe, men de gik i skole i byen.

Jeg kom på børnehjemmet Corselitze på Falster. Hvor længe jeg var der, kan jeg ikke huske, men det må have været om sommeren, for der var vinbjergsnegle i haven.

Corselitze børnehjem.

Over indgangsdøren var anbragt et stort hvidt relief som forestillede Jomfru Maria og to børn. Ligeledes husker jeg den store vaskekumme med koldt vand. Der var også et stort komfur til brænde. Vi børn kom på en tur op på godset og så koer og heste. De store børn gik i skole på godset, jeg var for lille.

Jeg har ofte spekuleret på, hvordan jeg kom derved fra København. Min mand og jeg tog derved i 2018. Vi fik talt med to ældre mænd, som fortalte, at børnene fra København kom med toget og afhentedes af godsets hestevogn og kort ud til hjemmet.

Det jeg kan huske er, at vi fik en god oplevelse, men hvor længe jeg var der og hvordan jeg kom hjem ved jeg ikke.

Senere i min barndom begyndte jeg at gå i skole på Tagensvej skole. Grundtvigsskolen, som vi ellers hørte ind under, var optaget af flygtninge fra Polen.

Senere i vor skoletid var vi børn på svagbørnskoloni forskellige steder. Min lillebror var på Bornholm. Frændemose hed det og lå ved Svaneke. Jeg var i Nordsjælland på Tokkerbohus den ene gang, andre gange var jeg andre steder.

Senere fik jeg seks uger hos en gårdmand og hans kone i Vejen. De havde to børn. Der var jeg også i skole. Gen-

nem seks år var jeg på sommerferie hos familien. Jeg blev sendt af sted med en seddel om halsen og en papkasse med tøj. Det var bestemte tog, som fragtede alle feriebørnene afsted.

Min søster var på en gård i Bedsted og min anden bror var i Varde.

Vi har alle haft en god barndom selv om vi var fattige, men det var der så mange andre, der også var.

Far og mor holdt på, at vi skulle have en uddannelse. Den største af os piger fik en uddannelse på kontor. Den ældste dreng blev udlært murer, den næste pige blev udlært dame-skrædderinde, en dreng blev smed og jeg blev handelsuddannet. Den mindste dreng blev bogbinder.

Vi har alle haft arbejde og klarer os godt.

Mor tog et kursus som sygehjælper og var ansat i over 25 år på Bispebjerg Hospital.

Da mor og far gik på pension, købte de en villa i Randers, hvor de døde da de var henholdsvis 82 og 80 år.

De døde mæt af dage og var godt tilfreds med, at alle børnene klarede sig godt.

NYT FRA KREDSENE

Kredsenes arrangementer er interessante, og alle medlemmer er velkomne til at deltage i det, der har interesse. Hvis man vil vide mere om et arrangement, så tag kontakt med formanden for den arrangerende kreds, navn og telefonnummer findes side 2. Se i øvrigt foreningens hjemmeside.

Bornholmskredsen

Vi ser frem til at mødes med medlemmerne fra hele landet, når kredsen afholder årsmødet 28.-29. maj 2021. Vi skal bo på Hotel Abildgård, og man kan forlænget opholdet efter aftale med hotellet.

Jens Ole Munch

Lolland-Falsterkredsen

Den 6. september aflagde vi besøg på Gedsergård gods, som også omfatter Friisenfeldt, Ludvigsgave, Holmegård og Bøtøgård.

Vi mødtes kl. 15 med medbragt kaffe, som vi indtog i parken.

Godsejeren Alex Tesdropf Unsgaard havde givet tilsagn om at fortælle om godsets historie, men blev forhindret på grund af arbejdsrejse. Derfor var det driftsleder Lars Hansen, der stod for arrangementet.

Gedsergård var et Krongods til 1766, hvor det blev solgt på auktion. I 1845 døde Frederik Friis, og hans enke solgte Gedsergård til Edward Tesdorpf fra Orupgård. Tesdorpf var meget engageret i mejeridrift, og var med til at indføre Rød Dansk Malkerace, som var en krydsning fra Slesvig.

I 1884 etablerede han Nykøbing Falster Sukkerfabrik, som en andelsfabrik med avlere fra Falster og Østlolland. Tesdorpf var foregangsmand med at udtørre Bøtø Nor.

Gedsergård har været i slægtens eje siden.

På Gedsergård var der eget mejeri, men efter køerne blev sat ud, drives Gedsergård i dag udelukkende med planteavl, som græsfrø, hvede, maltbyg og sukkerroer. Da Gedsergård ligger på det sydlige Falster med vand omkring fra alle sider, medfører koldt forår og høj luftfugtighed om sommeren, at der dyrkes meget græsfrø for at sprede høsten mest muligt.

Vi kørte mod Gedser forbi Friisenfeldt og Ludvigsgave og vendte ved Sydstenen, som er Danmarks sydligste punkt. Derefter gjorde vi holdt ved Gedser kirke.

Gedser kirke blev indviet i 1915 tegnet af arkitekt P.V. Jensen-Klint.

Jensen-Klint tegnede også Grundsvigskirken på Bispebjerg, som blev opført fra 1921-1940.

Gedser kirke er lige som Grundsvigskirken opført i gule mursten.

Kirkerummet er udformet som et skib med skibsskroget opad med synlige spanter.

Vi indtog middagen på Najaden, som ligger ved lystbådehavnen.

Lars Hansen besvarede spørgsmål, om det vi havde set.

Ellen Krighaar, som er leder af Gedser Lokalhistoriske Arkiv, fortalte levende om Gedser og omegnen før og efter stormfloden i 1872. Kaj Jørgensen, Tjæreby fortalte anekdoter om Tesdorpf familien.

Vi var 50 deltagere og formanden fra Sjælland Syd, Jørgen Elholm, fortalte om deres kreds og arrangementer. Vi ser frem til samarbejde med kredsen.

Hans Jørgen Hansen

Midtjysk kreds

Den 2. oktober 2019 besøgte Midtjysk Kreds Skov A/S i Glyngøre. Et meget interessant besøg der gav et godt indblik i hvad globaliseringen betyder for konkurrence og produktionsvilkår i dansk landbrug. Der deltog 20 i besøget. Rundviser var Poul Hangaard Pedersen der efter 30 år i virksomheden, dels var på pension og dels hjalp med forefaldende opgaver som fx gårdbesøg, hvor kunderne ser ventilationsanlæg i praksis, rundvisninger og som vært for udenlandske besøgende. Sidstnævnte var der en del af. Samme dag var der en delegation fra Sydafrika på besøg for at indkøbe ventilation til 120 svinestalde. Der myldrer nye aktører ind på verdensmarkedet. Skov A/S er markedsledende i verden og det er gigantiske svine- og kyllingefarme der bygges. Langt de fleste kyllinger i hele verden bliver produceret i en stald med Skov Ventilation.

Der er 30.000 m² under tag i Glyngøre og afdelinger flere steder i Danmark og Europa, samt Bangkok, Kina Rusland. Næste afdeling skal opbygges i Afrika. Virksomheden har 390 medarbejdere og heraf er 80 ingeniører. Det er en udviklingsafdeling hvor alle stalde i verden kan simuleres ved sænkning af lofter og styring af udetemperaturen. Så anlæg kan udvikles efter alle kunders behov fra troperne til steder med permafrost. I Danmark er der stadig 50 år gamle anlæg i drift. Ellers må man sige at der er sket en fantastisk udvikling siden brødrene Kjeld og Kresten Skov afprøvede deres første ventilationsanlæg på det gamle herresæde Østergaard i Salling afledt af at de ikke fandt at de kunne købe et passende produkt til deres ægproduktion, der dengang var Danmarks største. Udviklingen går i dag i retning af energieffektive anlæg og nye formpressede produkter. Virksomheden fremstod overalt meget flot og præsentabel.

Besøget hos Skov A/s var årets sidste i Midtjysk Kreds.

Jeg vil slutte af med at sige tak for året der svandt og ønsker en glædelig jul og godt nytår. Bestyrelsen mødes i januar og planlægger nye besøgssteder i 2020.

Gunhild Olesen Møller

Nordsjællandskredsen

Vi havde udflugt og generalforsamling den 23. august. Vi mødtes hos Ebbe Carmel i Gundsømagle og så på gamle biler, motorcykler og meget mere. Gennem ca. 40 år har Ebbe samlet utroligt mange gamle Fordbiler, Nimbusmotorcykler og mange andre ting. Det havde været nødvendigt at bygge til flere gange for at få plads. Han fortalte engageret og med begejstring om de mange gamle "maskiner" og har brugt utroligt mange timer på at gøre køretøjerne flotte, så de kunne bruges til veterantræf mm. Vi fik også mulighed for at sidde i nogle af de gamle biler – og man kan faktisk sidde godt i en Fordvogn, der er ca. 100 år gammel. Hos Ebbe spiste vi frokost og holdt generalforsamling – hvor der var genvalg til alle i bestyrelsen. Derefter kørte vi til Kroppedal museum og så udstilling om de almindelige menneskers levevis i vikingetiden og Ole Rømer. Det var Ole Rømer, astronom og embedsmand, som under enevælden bl.a. indførte den gregorianske kalender og udførte banebrydende forskning om lysets hastighed.

Vi sluttede med turen af med at drikke kaffe udenfor i det gode sommervej.

Næste arrangement bliver i 2020, mere herom senere.

Jens Brogaard Jensen

Ringkøbingkredsen

Den 19. maj 2020 arrangerer kredsen udflugt til Hytterne i Værmengene og den 12. august indbydes til driftsbesøg hos Bertel Hestbjerg, Nr. Feldingvej 100, 7500 Holstebro. Han er 15. generation på gården, som drives med økologisk svineproduktion.

Harry Jensen

Sjællands Syd

Kredsen havde indbudt efterårsudflugt, der var henlagt til Ringstedegnen. Vi var 35 deltagere, som mødtes på Adamshøj, hvor godsejer, kammerherre Carl Boisen Thøgersen tog imod. Vi samledes i gårdens "festsal", der er indrettet i en udlænge. Her serveredes kaffe og kage. Carl Boisen Thøgersen fortalte om gårdens historie og drift, der omfatter 2800 ha samt stor produktion af æg. Driftsleder K. A. Frandsen fortalte bl. a. om logistikken i en drift, der omfatter mange forpagtninger. Vi så os om i gårdbutikken, hønsehusene og sluttede i hovedbygningen. Turen fortsatte til Ringsted Biogasanlæg, hvor ejeren Michael Mølgaard fortalte og viste rundt. Dagen sluttede med spisning af medbragt mad hos Esben Tue Christensen.

Kredsen afholder generalforsamling torsdag den 5. marts 2020 kl. 15.30 på Lundby Efterskole (tidligere landbrugs-skole).

Program:

- 15.30-16.15 Fortælling om skolen ved forstander Lars Schou Jensen.
 Hvordan er det at gå på Lundby Efterskole, ved 2 efterskole elever.
 Kaffe med kage nydes.
 Derefter rundvisning på Lundby Efterskole.
- 17.30 Generalforsamling.
- 18.30 Smørrebrød, bestilles ved tilmeldingen til Torben Knudsen 20326670 eller Jens Hansen 29701267.
- 19.00 Ole G. Nielsen. Lokalhistorisk om Sydsjælland (Ole G. Nielsen er redaktør på Slægtsgårdsbladet).
- Tilmelding: Torben Knudsen 20326670 eller Jens Hansen 29701267.

Jørgen Elholm.

Vejlekredsen

Vejle kredsen afholdt den 10. oktober sin årlige generalforsamling. Vi mødtes på Flemming efterskole, der ligger ca. 14 km fra Horsens.

Forstanderen Ole Vind fortalte levende om skolen, de tilbyder 9. og 10. klasse gymnastik, fodbold, håndbold og de obligatoriske fag der hører til årgangen.

Skolen er startet som en privat skole i 1893, den overgik til et aktieselskab frem til 1921, her bliver den igen privat ejet. Forstanderen starter også en lilleskole, men ved skolereformen sidst i 50, gik skolen over til at være en selvejende skole med bestyrelse.

Først omkring år 2000 begynder skolen rigtig at udvikle sig, der er i dag plads til ca. 200 elever, de kommer fra det meste af Danmark.

Så var der kaffe med efterfølgende generalforsamling. Der var tre på valg: Niels Chr. Jørgensen, Jens Jacob Jacobsen og Steffen Juul. Der var genvalg.

For manden fortalte om årets møder, og der blev diskuteret næste årsmøde, der skal afholdes af Vejlekredsen den 23. og 24. maj. Vi håber på god opbakning fra kredsen.

Der var mødt 16.

Steffen Buch Juul.

Vestsjællandskredsen

Den 18. september havde kredsen samlet 29 medlemmer til efterårsudflugt, hvor vi besøgte Løvenholm slot og park.

Vi blev hjerteligt modtaget af greve og grevinde Ahlefeldt-Laurvig, hvorefter kammerherre Christian Ahlefeldt-Laurvig fortalte, at han var anden generation på Løvenborg. Hans fader, der sad på Hjortholm på Langeland, købte i 1938 Løvenborg af Carl Oscar Herman Leopoldus Carlsen lensbaron Løvenskiold, så han havde en gård til hver af sønnerne. I 1989 fik Christian Ahlefeldt-Laurvig halvpart i Løvenborg, og siden 2000 har han været enejer.

Vi hørte om slottet og derefter begav vi os ud i den 5 ha store have, som i år 2007-2009 blev omhyggeligt istandsat med hjælp fra Realdania. Grevinde Bolette Ahlefeldt-Laurvig fortalte meget engageret om haven med bede, spejldam, kapel, lysthus og de mange store, sjældne træer, som man sjældent ser i Danmark. Efter den interessante vandring i haven samledes vi i slottets store sal, hvor vi nød et glas forfriskende vin. Og så var der tid til spørgsmål og svar.

Vintermøde og generalforsamling afholdes 18. februar 2019 kl. 14.00 på Landbrugsskolen i Høng. Historiker p. p. Kurt Rehder fortæller om "Mordet i Frølund 1824, og hvad der videre fulgte". Beretningen om et mord, tre henrettelse og familien derefter.

Karen Andersen

Returadresse:

Torben Videbæk

Vasehøj, Vasegårdsvej 4, 3720 Åkirkeby

ID: 47395

Kommende kredsaktiviteter

Her bringes oversigten over kredsens aktiviteter for de næste par måneder. Udførlig indbydelse ses i afsnittet "Nyt fra Kredsen" og på foreningens hjemmeside.

Sjællands Syd

Torsdag den 5. marts 2020 kl. 15.30
på Lundby Efterskole:
Vintermøde med generalforsamling.

Vestsjællandskredsen

Den 18. februar 2020 kl. 14.00
Vintermøde med generalforsamling.

SlægtsBiblioteket

Digte til julen af Per Elgaard

En stjerne på himlen,
den, midt i vrimlen,
så klart, den står,
en vej, vi får.

En styrke, den giver,
og styrker vor iver,
vi farer med fart,
og er der, snart.

Et mål, vi skal nå,
en krybbe, vil stå
med sønnen, den lille
vi glæder os, stille.

Mørket bryder det lyse sind
selv månens glans forsvinder
kerten varmer den blege kind
vort håb om lys, oprinder.

Nu nærmer sig den store tid
det sker med pomp og pragt
mon tiden, den bliver mere hvid?
mon sneen, den bli'r lagt?

Og mørkets tid, vil være omme
det sker en gang hvert år
den lyse tid, vil atter komme
den gave, vi alle får.

